

**УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА
НОБЕЛЯКАФЕДРА ГЛОБАЛЬНОЇ
ЕКОНОМІКИ**

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА
на тему

**"Розробка інвестиційного проекту «Організація місць громадського
дозвілля в Данії»"**

Виконав: здобувач IV курсу, групи МЕВ-17
Спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини
Коба М.О.

Керівник: професор Кузьмінов С.В.

Дніпро2021

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ

КАФЕДРА ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини

Затверджую:

Зав. кафедри _____

(підпис, прізвище, ім'я та по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

“ ____ ” _____ 20__р.

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну роботу здобувачу

Кобі Марині Олегівні

прізвище, ім'я та по батькові

1. Тема роботи: **Розробка інвестиційного проекту «Організація місць громадського дозвілля в Данії»**

2. Керівник роботи Кузьмінов Сергій Васильович доктор економічних наук
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Затверджені наказом від " _____ " _____ 20__ р., № _____

3. Термін здачі здобувачем закінченої роботи _____

4. Цільова установка та вихідні дані до роботи _____

Зміст роботи (перелік питань, які належить розробити):

5. Консультанти розділів роботи:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали, посада)	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв

6. Дата видачі завдання _____

7. Календарний план виконання роботи

№ п/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	
		За планом	Фактично
1	Проаналізувати загальну характеристику розвитку економіки Данії за останні роки		
2	дослідити основні проблеми в економічному розвитку Данії		
3	проаналізувати експортно-імпортну діяльність Данії		
4	дослідити організацію місць громадського дозвілля в Данії		
5	обґрунтувати міжнародний інвестиційний проект та визначити особливості реалізації;		
6	оцінити особливості реалізації міжнародного інвестиційного проекту в Данії.		

Здобувач
підпис

прізвище, ініціали

Керівник кваліфікаційної роботи _____
підпис прізвище, ініціали

АНОТАЦІЯ *

Коба Марина Олегівна Розробка інвестиційного проекту «Організація місць громадського дозвілля в Данії»

У роботі проведено дослідження сучасного розвитку Данії за останні роки. Виявлено, що, будучи невеликою країною з відкритою економікою та структурним профіцитом платіжного балансу, економіка Данії – хоч і процвітаюча - дуже залежить від зовнішньої торгівлі. Ось чому країна зафіксувала найглибше падіння ВВП у першій половині 2020 року через кризу COVID-19 (-7,7% дпр лише у другому кварталі), хоча частково відновилася протягом другої половини року, підкріпленої приватним споживанням, загальне зниження на 3,3% (МВФ).

У промисловості зайнято близько 18% активного населення та становить 20,9% ВВП. Основними галузями діяльності є хімічна, фармацевтична та біотехнологічна галузі, а нішеві галузі - у відновлюваній енергетиці та біотехнології. Данія має обмежені природні ресурси, що уповільнює розвиток її важкої промисловості. Однак країна має достатньо запасів нафти і газу, щоб забезпечити свою енергетичну незалежність.

Сильні сторони країни включають висококваліфіковану та багатомовну робочу силу, гнучкий ринок праці, ультрасучасну інфраструктуру (телекомунікації, транспорт тощо) та привабливі податкові пільги для компаній. З іншого боку, внутрішній ринок невеликий і вразливий до зовнішніх шоків, а рівень зовнішнього боргу високий. У роботі розроблено міжнародний інвестиційний проект порозробці інвестиційного проекту «Організація місць громадського дозвілля в Данії. Наведені розрахунки потреби в інвестиційних ресурсах, обґрунтовано організаційно-правову формустворюваного підприємства, а також проведено розрахунки основних показників, які дали змогу оцінити інвестиційну привабливість запропонованого проекту.

Ключові слова: економічний розвиток, інвестиційний клімат Данії, NPV, термін окупності інвестиційного проекту

SUMMARY

Maryna Koba Development of the investment project "Organization of public leisure places in Denmark

The paper studies the current development of Denmark in recent years. It has been found that, as a small country with an open economy and a structural balance of payments surplus, Denmark's economy - albeit a prosperous one - is highly dependent on foreign trade. That is why the country recorded the deepest decline in GDP in the first half of 2020 due to the COVID-19 crisis (-7.7% yoy in the second quarter only), although partially recovered during the second half of the year, supported by private consumption, a general decline of 3.3% (IMF).

Industry employs about 18% of the active population and accounts for 20.9% of GDP. The main areas of activity are chemical, pharmaceutical and biotechnology, and niche industries - in renewable energy and biotechnology. Denmark has limited natural resources, which slows down the development of its heavy industry. However, the country has enough oil and gas reserves to ensure its energy independence.

The country's strengths include a highly skilled and multilingual workforce, a flexible labor market, state-of-the-art infrastructure (telecommunications, transport, etc.) and attractive tax breaks for companies. On the other hand, the domestic market is small and vulnerable to external shocks, and the level of external debt is high. The paper develops an international investment project to develop an investment project "Organization of public leisure in Denmark. Calculations of the need for investment resources are given, the organizational and legal form of the created enterprise is substantiated, and also calculations of the basic indicators which have allowed to estimate investment attractiveness of the offered project are carried out.

Key words: economic development, investment climate of Denmark, NPV, payback period of the investment project

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ДАНІЇ: СУЧАСНИЙ СТАН, ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ	8
1.1 Загальна характеристика розвитку економіки Данії за останні роки	8
1.2 Основні проблеми в економічному розвитку Данії	16
1.3 Дослідження організація місць громадського дозвілля в Данії.....	19
РОЗДІЛ 2. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ДАНІЇ: МІЖНАРОДНИЙ РУХ ТОВАРІВ ТА КАПІТАЛУ	25
2.1 Експортна-імпортна діяльність Данії.....	25
2.2 Основні фактори та перешкоди прямого іноземного інвестування в Данії.....	29
2.3 Аналіз ступеня привабливості інвестиційного клімату для українських інвесторів	35
РОЗДІЛ 3. РОЗРОБЛЕННЯ ПРОЕКТУ ЩОДО СТВОРЕННЯ МІСЦЬ ГРОМАДСЬКОГО ДОЗВІЛЛЯ В ДАНІЇ	39
3.1 Обґрунтування інвестиційного проекту щодо створення місць громадського дозвілля в Данії.....	39
3.2 Оцінка економічної ефективності проекту	41
ВИСНОВКИ.....	50
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	53

ВСТУП

Актуальність дослідження. На думку "Transparency International», Данія посідає друге місце серед країн з найнижчим рівнем корупції в світі. Всесвітній банк опублікував список країн з найкращими умовами для ведення бізнесу "Doing Business 2019", в якому Данія займає 3-є місце в світі. Згідно з останнім рейтингом "World Competitiveness Yearbook" швейцарського інституту IMD, Данія за рівнем конкурентоспроможності серед провідних економік світу займає 7 місце. Данія залишається в групі високорозвинених країн світу, що мають максимальні рейтингові показники провідних світових агентств "Moody's", "Standard & Poors" і "Fitch".

Привабливість інвестування проявляється в тому, що у Данії діє Програма державного гарантування інвестицій. Державне стимулювання інвестицій в малі та середні підприємства здійснюється у вигляді деяких пільг. Крім того, стимулювання інвестицій також здійснюється у вигляді створення спеціалізованих фондів, виділення державних грантів, прямого і непрямого бюджетного фінансування. Уряд заохочує створення фондів в певних сферах («Венчурний фонд для МСП»). Субсидування конкретних видів діяльності, як з боку держави, так і з боку ЄС.

Мета дослідження – розробити міжнародний інвестиційний проект та оцінити його реалізацію в умовах Данії.

Завдання:

- Проаналізувати загальну характеристику розвитку економіки Данії за останні роки;
- дослідити основні проблеми в економічному розвитку Данії;
- проаналізувати експортно-імпортну діяльність Данії;
- дослідити організацію місць громадського дозвілля в Данії;
- обґрунтувати міжнародний інвестиційний проект та визначити особливості реалізації;

- оцінити особливості реалізації міжнародного інвестиційного проекту в Данії.

Предмет дослідження – процес управління інвестиційним проектом щодо створення місць громадського дозвілля.

Об’єкт дослідження – інвестиційний проект відкриття молодіжного бару в Данії.

Методи дослідження - порівняльного та системного аналізу, гіпотетико-дедуктивний підхід, статистичної оцінки інвестиційного клімату, загальнонауковий, факторного та структурного аналізу для розуміння чинників впливу та місця закордонних капіталовкладень в загальнодержавній структурі, систематизації та синтезу, системного підходу, вимірювання й класифікації..

РОЗДІЛ 1.

ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ДАНІЇ: СУЧАСНИЙ СТАН, ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

1.1 Загальна характеристика розвитку економіки Данії за останні роки

Данія - індустріально-аграрна країна з високим рівнем розвитку. Частка промисловості в національному доході - більше 40%. Країна стоїть на першому місці в світі за обсягом зовнішньоторговельного обороту на душу населення. Данія має одну з найстійкіших економічних систем в Європі, вона характеризується збалансованим держбюджетом, стабільною валютою, низькими відсотковими ставками та низьким рівнем інфляції. Грошова одиниця - датська крона.

Данія бідна на корисні копалини, тому залежить від зовнішнього ринку. Однак в плані енергоресурсів Данія повністю самодостатня. В останні роки виявлена нафту на шельфі в Північному морі і на півдні Ютландії. У транспорті основне навантаження припадає на флот. Данія підтримує зв'язки майже з усіма країнами світу. В економіці відбуваються зміни: якщо 20 років тому було 200 тис. Ферм, то тепер на увазі укрупнення залишилося тільки 70 тис., А з 20% населення, зайнятих в сільському господарстві, лишилось тільки 6%. Успіхи тут досягнуті високою компетентністю фахівців. Важливе місце займає рибальство, датські берега рясніють портами. Провідні галузі: металообробка, машинобудування, особливо суднобудування, електротехнічне і радіоелектронне, харчова, хімічна, целюлозопаперової, текстильна. У сільському господарстві провідна роль належить м'ясо-молочному тваринництву.

Для Данії характерне високотехнологічне сільське господарство, а також сучасні малі підприємства і корпорації. Високий ступінь соціального захисту населення досягнута в останні десятиліття. Добувна промисловість Данії досить невелика за обсягами виробництва. На о. Борнхольм ведеться розробка родовищ каоліну (для виробництва кераміки і використання в целюлозно-паперовій

промисловості), добувають граніт (використовують при будівництві доріг і будинків). 25 найбільших акціонерних товариств контролюють понад 53% промисловості, сільського господарства і торгово-фінансових підприємств, 57% всіх банківських операцій здійснюється 3 найбільшими банками. Понад 80% промислової продукції припадає на провідні галузі: металообробну і машинобудівну (особливо суднобудування, виробництво суднових двигунів, сільськогосподарських машин, електротехнічна, радіоелектронна), харчосмакової (молочне, мясоконсервное, борошномельне, цукрове, тютюнове, пивоварне виробництво, кондитерське виробництво), хімічну, целюлозно-паперову, текстильну[21].

Завдяки нафтовим родовищам в датському секторі Північного моря частково знизилася залежність Данії від стану світових нафтових ринків у порівнянні з 1970-ми роками.

Сільське господарство високотоварне. Провідна галузь - м'ясо-молочне тваринництво. Воно дає 9/10 всієї товарної сільгосппродукції. Серед вирощуваних культур основними є картопля, цукровий буряк, пшениця. Розвинене рибальство, особливо вилов оселедця. Близько 80% всієї товарної продукції створюються кооперативами. До початку 21 ст. акцент у зовнішній торгівлі змістився від експорту сільгосппродукції до експорту промислових товарів: машин, електроніки, продукції хімічної промисловості. Активно ведеться торгівля споживчими товарами тривалого користування: меблями, іграшками, одягом, текстилем. Як і раніше популярні порцелянові вироби Королівської фабрики, знамениті вироби зі срібла.

Бізнес, що інвестує в Данію, виграє не тільки від сприятливої макроекономіки країни, а й сприятливих умов оподаткування, низьких витрат на робочу силу. Інвесторам пропонується ряд істотних податкових пільг. Експорт Данії товарів і послуг, складають близько 50% від ВВП. Приблизно 67% від загального обсягу експорту направляється в інші країни ЄС[18].

Таблиця 1.1

Статистичні показники Данії (станом на 2020 рік)

Показник	Значення
Територія, тис. Кв. км	43.1
Населення, млн. осіб	5.5
Розмір номінального ВВП, млрд. доларів США	309.2
Інфляція, %	2.6
Рівень безробіття, %	6.4

Джерело: МВФ - World Economic Outlook Database, квітень 2021

Одним з головних брендів, створених в Данії, є конструктор «Лего», а данська компанія Maersk, що оперує в різних секторах економіки, здебільшого відома своїм транспортним бізнесом, займає одне з перших місць в сфері транспортних перевезень в світі.

Подібно сусіднім скандинавським країнам, Данія повністю відчула вплив промислової революції тільки вкінці 19 ст., Головним чином через відсутність вугільних родовищ. Можливості для розвитку промисловості Данії були набагато більш обмежені, ніж вбудь-якій іншій країні Північної Європи. Навідміну від Швеції і Норвегії, в Данії немає великих річок і значних запасів гідроенергії. Запасів нафти і газу в датському секторі Північного моря менше, ніж в норвезькому і британському. Ліси займають менше 10% площі країни. Структура промисловості Данії базується на її сільськогосподарській продукції, на ресурсах вапняків і глини і на широкому спектрі імпортової сировини. Важливим фактором є наявність кваліфікованої робочої сили.

Приблизно чверть зайнятих сконцентровано в металургії і машинобудуванні. Проте, промислові підприємства виробляють приблизно 25% ВВП Данії і поставляють близько 75% експорту[37]. У країні діють як великі заводи з виробництва чавуну і сталі, так і численні дрібні підприємства з виробництва доїльних апаратів та електронного обладнання. Промислові підприємства розміщені у багатьох районах країни і забезпечують робочі місця майже в кожному місті.

Однак найбільші і найвідоміші промислові центри - Копенгаген, Орхус і Оденсе. Суднобудування було найважливішою галуззю промисловості Данії, але через іноземної конкуренції згорталася чи повністю припинилася діяльність багатьох великих судноверфей у Копенгагені, Хельсінгер і Ольборзі. Однак функціонують судноверфі в Оденсе і Фредериксхавне. Данські судноверфі спеціалізуються на випуску суден-рефрижераторів, залізничних і автомобільних поромів.

Два інших важливих сектора промисловості Данії - це сільськогосподарське машинобудування (бурякозбиральні комбайни, доїльні агрегати та ін.) І виробництво електротехнічних товарів (від кабелів до телевізорів і холодильників). Данія укоренилася на міжнародний ринок, спеціалізуючись по деяких видах товарів. Тут виділяється цементна промисловість, виникла на базі покладів вапняку в районі Ольборга. Розвиток цієї галузі стимулювало виробництво відповідних машин, і Данія експортувала готові цементні заводи більш, ніж в 70 країн. Ще один вид корисних копалин Данії - глина - використовується як сировина для виробництва цегли і черепиці. Основний район цього виробництва - північно-східна Зеландія, розташована поблизу від розвиненого виробництва будівельних матеріалів у великому Копенгагені[11].

Деякі галузі датської промисловості працюють на місцевому сільськогосподарській сировині. Цукрові заводи сконцентровані на островах, в основному на Лолланне і Фальстері, де вирощують цукрові буряки. Відходи цього виробництва – важливе джерело кормів для худоби; налагоджено виробництво промислового спирту, алкогольних напоїв і дріжджів з картоплі, патоки (побічний продукт цукрового виробництва), зернових і цукрових буряків. Більша частина цих підприємств знаходиться в Копенгагені, Ольборзі і Раннерсе, деякі - в Хобро і Слагельсі. Пивоварні заводи використовують частина збору ячменю. Близько 90% датського пива виробляється в Копенгагені; великі пивоварні заводи знаходяться також в Оденсе, Орхусі та Раннерсе.

У Данії розвинена різноманітна легка промисловість. Є невелика текстильне виробництво, розміри якого визначаються обмеженим внутрішнім ринком і доступністю відносно дешевих імпортованих виробів. Місто Вайле в східній Ютландії - головний центр бавовнопрядильного виробництва. Ткацькі фабрики знаходяться в Копенгагені і Хельсінгер, в о.Зеландія, в Грено, Ольборзі, Фредерисии і Хернінгу в Ютландії. Половина трикотажних виробів виробляється в Хернінгу. На відміну від повільного і обмеженого розвитку текстильної промисловості, в Данії відбувався значне зростання хімічної промисловості, і в 20 ст. великі підприємства цієї галузі виникли в морських портах. Насіння олійних культур, імпортованих з тропічних країн, переробляються на фабриках в Орхусі і Копенгагені. Масло використовується для виготовлення маргарину, мила і фарб. Кеге, Хельсінгер і Копенгаген - центри виробництва гумових виробів. Розвинена також фармацевтична промисловість[12].

Будучи невеликою країною з відкритою економікою та структурним профіцитом платіжного балансу, економіка Данії – хоч і процвітаюча - дуже залежить від зовнішньої торгівлі. Ось чому країна зафіксувала найглибше падіння ВВП у першій половині 2020 року через кризу COVID-19 (-7,7% дпр лише у другому кварталі), хоча частково відновилася протягом другої половини року, підкріпленої приватним споживанням, загальне зниження на 3,3% (МВФ). Оскільки внутрішній та зовнішній попит нормалізуються, прогнозується, що реальний ВВП Данії збільшиться на твердих 2,8% у 2021 році та приблизно на 2,9% у 2022 році. Європейська комісія планує відновити приватне споживання на 4,7% у 2021 році та приблизно на 3% у 2022 році, але високий рівні невизначеності залишаються, оскільки компанії можуть відкласти або скасувати інвестиційні рішення[36].

Державні рахунки в країні цілком здорові, вони мають одне з найнижчих показників боргу до ВВП в Європі, хоча заходи уряду, спрямовані на подолання кризи, призвели до збільшення (43,4% ВВП у 2020 році). Очікується, що цей коефіцієнт буде продовжувати зростати цього і наступного року (41,6% та 42,9% відповідно) внаслідок скорочення ВВП, великих коригувань потоку запасів через

значні відстрочки податків та значний дефіцит уряду. Доходи бюджету зазнали помітного зменшення, оскільки надходження податків впали, тоді як уряд розгорнув надзвичайний фінансовий пакет на суму близько 4,5% ВВП, що призвело до дефіциту бюджету в 0,3% у 2020 році (хоча оцінка Комісії ЄС вища - 4%)[30].

Якщо глобальна економіка стабілізується, зросте і дефіцит Данії, прогнозований на рівні 0,4% у 2021 році та 0,3% через рік (МВФ). Тим часом інфляція споживчих цін залишалася помірною у 2020 році (0,3%) на тлі низьких цін на нафту та різкого скорочення споживання; і повинен поступово зростати до 1,1% у 2021 р. та 1,4% у 2022 р. (МВФ, квітень 2021 р.). Відповідно до відновлення зовнішнього попиту, торгівля, як очікується, поступово поживається, але в 2021 році обсяги як експорту, так і імпорту залишаться нижче рівня 2019 року. Економіка Данії характеризується рівномірним розподілом доходів та великими державними заходами добробуту, з одним із найвищих показників ВВП на душу населення у світі (59 830 доларів США на день у 2019 році, Світовий банк). Рівень безробіття зріс до 5,6% у 2020 році, врівноважившись урядовою схемою підтримки заробітної плати, запровадженою для уникнення масових звільнень, і, як очікується, залишиться стабільним на рівні 5,6% у 2021 році та 5,5% наступного року (МВФ, квітень 2021)[32].

Таблиця 1.2

Основні показники економічного розвитку Данії

Основні показники	2018	2019	2020	2021 (п)	2022 (о)
ВВП (млрд доларів США)	355,68	350,10	352,24	392,57	411,25
ВВП (постійних цінах, % Зміна річного)	2,4	2,9	-3,3	2,8	2,9
ВВП на душу населення (США)	61	60	60	67	70
Сальдо державного бюджету (у% ВВП)	-0,6	0,5	-0,3	-0,4	-0,3
Валовий борг державного управління (у% ВВП)	34,2	33,0	43,4	41,6	42,9
Рівень інфляції (%)	0,7	0,7	0,3	1,1	1,4
Рівень безробіття (% від сила праці)	5,1	5,0	5,6	5,6	5,5
Поточний рахунок (млрд доларів США)	25,00	31,01	27,69	31,43	32,08
Поточний рахунок (в% від ВВП)	7,0	8,9	7,9	8,0	7,8

Джерело: МВФ - World Economic Outlook Database, квітень 2021

Сільськогосподарський сектор становить лише 1,4% ВВП і зайнятий 2% населення (Світовий банк, 2019)[34]. Приблизно 60% датських земель використовується для сільського господарства, а в країні понад 50 000 фермерів, яка є основним експортером сільськогосподарської продукції (м'яса, риби та молочних продуктів, серед інших). Данія виробляє достатньо їжі, щоб прогодувати 17 мільйонів людей, що втричі перевищує її кількість. Майже 90% сільськогосподарських доходів країни припадає на тваринництво. Органічний ринок Данії є пропорційно найбільшим у світі, оскільки органічні продукти харчування становлять приблизно 12% від загального роздрібного ринку продовольчих товарів. За даними Всесвітньої організації фермерів, вплив COVID-19 на датський сільськогосподарський сектор був відносно помірним, оскільки збільшення внутрішнього попиту пом'якшило втрати, пов'язані з експортом.

У промисловості зайнято близько 18% активного населення та становить 20,9% ВВП. Основними галузями діяльності є хімічна, фармацевтична та біотехнологічна галузі, а нішеві галузі - у відновлюваній енергетиці та біотехнології. Данія має обмежені природні ресурси, що уповільнює розвиток її важкої промисловості. Однак країна має достатньо запасів нафти і газу, щоб забезпечити свою енергетичну незалежність. Видобуток урану дозволено розпочинати на автономній датській території Гренландії. Данія є провідним світовим виробником вітрогенераторів і експортує переважну більшість своєї продукції. Датський промисловий сектор, здається, добре протистояв зустрічним вітрам, спричиненим кризою COVID-19, оскільки індекс промислового виробництва у виробничому секторі в жовтні 2020 р. Був на рівні 108,5 (з базовою величиною 2015 р.) Порівняно з на рівні 119, зафіксованому в кінці 2019 року.

Сектор послуг становить майже три чверті ВВП (64,9%) і наймає найбільшу частку населення (80%)[28]. Данія має потужний банківський сектор, що характеризується високим ступенем концентрації: вітчизняні банки володіють понад

85% загальних активів, а три банки контролюють 50% загальних активів. Туристичний сектор стає зростаючим джерелом доходу для країни. Торговельні та транспортні послуги також важливі для економіки країни (Данія є п'ятим у світі оператором судноплавства). Станом на листопад 2020 року приблизно 33,3 тис. Реєстрацій безробіття, найбільше безробітних склали працівники, що працюють у туристичних агентствах, прибиральних та супутніх послугах, а потім у торговому секторі (майже 30 тис. Звільнень), а також у ресторанах та готельний сектор 23,4 тис. звільнень - Statista)[32].

Таблиця 1.3

Розподіл економічної діяльності за галузями економіки

Розподіл економічної діяльності за галузями	Сільське господарство	Промисловість	Послуги
Зайнятість за секторами (у% від загальної зайнятості)	2.1	18.3	79.6
Додана вартість (у% від ВВП)	1.4	20.9	64.9
Додана вартість (річна зміна у%)	2,5	3,9	4,1

Підводячи підсумок, доцільно відобразити слабкі та сильні сторони розвитку економіки країни.

До основних слабких сторін економіки Данії можна віднести наступні:

- маленька відкрита економіка, чутлива до зовнішнього попиту, особливо через Великобританію;
- нестабільність уряду, що пов'язана з роздробленістю парламенту (поріг для входу парламент - лише 2% для партії;
- 4 додаткових місць для Фарерських островів та Гренландії;
- дуже високий борг домогосподарств (265% від наявного доходу, 2019);
- державний сектор становить значну частину зайнятості в країні (26% працівників станом на середина 2019;
- високий зовнішній борг (143% ВВП, 2019);

- посилення руху за незалежність в Гренландії.

Сильними сторонами розвитку економіки Данії є:

- найбільший у світі оператор судноплавства (2019);
- майже енергонезалежний (нафта та газ у Північному морі та Гренландії);
- нішеві галузі з циклічно нечутливими експортними товарами (наприклад, фармацевтичними препаратами);
- добре керовані державні фінанси;
- великий надлишок поточного рахунку;
- крона прив'язується до євро[30].

1.2 Основні проблеми в економічному розвитку Данії

У 2021 році очікується помірне відновлення економіки Данії. Це відновлення настало після глобальної пандемії COVID-19, яка вразила Данію навесні 2020 року. Уряд вирішив блокування, яке зупинило суспільне життя, закрило багато магазинів, шкіл та обмежило збори. Ця стратегія допомогла обмежити кількість випадків COVID-19 до дуже скромного рівня. Друга хвиля, що розпочалася на початку осені 2020 року, яка виявилася значно сильнішою за першу, була протидіяна іншим блокуванням подібними заходами. Через відсутність споживання, інвестицій та зовнішньої торгівлі під час першого блокування Данія вступила в серйозну рецесію в першій половині 2020 року[29].

Частково вона була збалансована сильним відскоком у III кварталі 2020 року, коли глобальний попит на датську техніку зростав знову і споживання сильно зросло, оскільки данці залишалися вдома на свята. На 2021 рік очікується поштовх зростання споживання, оскільки уряд прийняв рішення про виплату заморожених відпускних у IV кварталі 2020 року (відпускні часто зберігаються на період до виходу на пенсію), з яких 39 млрд. Датських крон (1,7% ВВП). насправді заходять у датські кишені. Крім того, 800 000 власників будинків отримають повернення

надміру сплаченого податку на майно в I кварталі 2021 р. Крім того, рівень безробіття вже впав з піку 5,3% у травні до 4,3% у вересні 2020 р. І повинен ще більше впасти, але не досягне докризового рівень 3,1% найближчим часом, оскільки кілька секторів все ще борються з високим рівнем безробіття (наприклад, туризм)[19].

Урядова підтримка минулого року повинна зменшитися в 2021 році, оскільки деякі заходи повинні закінчитися у грудні 2020 року, тоді як підтримка закритих магазинів та гастрономічного бізнесу буде відновлена. Тим не менше, домовленість про оновлення у секторі соціального житла та відстрочення збільшення податку на енергоресурси повинні ще більше сприяти економічному відновленню. Центральний банк Данії збільшив свою політичну ставку на 15 базисних пунктів до -0,6% навесні 2020 року, щоб утримати датські крони в прив'язку до євро (його основна ціль). Політики грошово-кредитної політики повинні залишити цю ставку без змін у 2021 році, але, ймовірно, розширять свої надзвичайні можливості кредитування, щоб відобразити вже заявлені подальші експансивні заходи ЄЦБ у 2021 році [11].

Сальдо поточного рахунку має дещо збільшитися з і без того високого рівня. Однією з причин цього є потужний експортний сектор, який частково зосереджений на фармацевтичних препаратах (16% всього експорту) та сільськогосподарських / харчових продуктах (13%). Попит на датську техніку повинен зростати далі, оскільки економіка основних експортних напрямків - Німеччини, Швеції та Норвегії - повинна помірковано відновлюватися. Дефіцит державного уряду залишався приглушеним у 2020 році, оскільки урядова полегшення для бізнесу було використано лише близько 10% пакету. У 2021 році бюджетний баланс покращиться, але залишиться в негативній зоні завдяки деяким подальшим експансивним заходам та зменшенню доходів. Однак він повинен опуститися нижче запланованого в Маастрихті рівня 3%, і рівень державного боргу залишиться приглушеним[18].

Прем'єр-міністр Метте Фредеріксен з Соціал-демократичної партії (СД) очолює уряд меншості за підтримки "червоних блоків", Соціал-ліберальної партії,

Народної партії соціалістів, Альянсу червоно-зелених і три одиничні партії з Гренландії та Фарерських островів. З весни 2020 року кількість опитувань щодо опитування СД різко зросла і досягла 34%, що є однією з найвищих часток підтримки однієї партії за останні 10 років. Рання і рішуча реакція уряду на COVID-19 була однією з причин, інша - участь Данії у групі країн, яка пропагувала політику жорсткої економії в ЄС, що зменшило частку грантів у фонді оздоровлення ЄС. Крім того, Данія може збільшити свій пакет знижок у 7-річному бюджеті з 1 млрд. Датських крон до 3 млрд. Крон на рік. У середині липня 2020 року 95% депутатів проголосували за новий Закон про клімат, який декларує 70% зменшення викидів CO₂ порівняно з 1990 роком за 11 років. Цей проект та спосіб його реалізації можуть стати проблемою між сторонами “червоних блоків”. Тим не менше, Фредеріксен повинен залишатися на цій посаді до наступних чергових виборів у 2023 році[25].

Сучасна фіскальна політика спрямована на скорочення тиску на державний бюджет, що був надмірним в кризовий період, та збільшення ступеня лібералізації. Дефіцит бюджету в основному формується внаслідок зростання відрахувань на соціальну сферу, реалізацію програм соціального захисту населення, а також через нестабільне надходження виплат до пенсійного фонду. Даний дисбаланс має бути вирівняний шляхом нормалізації занижених в кризовий період ставок оподаткування і, відповідно, зростанням обсягів надходжень до бюджету та цільових позабюджетних фондів. Спостерігається подальша реалізація державної програми скорочення податкового навантаження на бізнес та суспільство, а також низка ініціатив, спрямованих на спрощення ведення бізнесу в Данії. Це дасть змогу ще більше покращити інвестиційний клімат та підвищити підприємницьку активність, що є запорукою подальшого соціально-економічного розвитку країни. Окрім бюджетних ініціатив, уряд Данії представив програму скорочення податків (JobReformJobII) та низку ініціатив, спрямованих на полегшення ведення бізнесу та сприяння підприємництву в країні. Це поряд із планом дії в межах поточної реформи забезпечує сталий економічний підйом країни[27].

1.3 Дослідження організації місць громадського дозвілля в Данії

Данія - це країна дивовижної архітектури, яка збереглася всупереч впливу часу. На її території відкриті для відвідування туристами сотні таких пам'яток архітектури в різних містах, але найпопулярніші з них такі: Копенгаген — це культурний, економічний і урядовий центр Данії. Він неодмінно сподобається туристам, які люблять піші прогулянки і їзду на велосипеді. Обов'язкові місця для відвідування — музей Андерсена, набережна Ніхавн, королівський палац Амалиенборг, легендарний парк розваг Тіволі, Кругла вежа, пам'ятник Русалоньку, королівські сади Розенталь. Амалиенборг. Один з найкрасивіших замків країни, який знаходиться в Копенгагені. У ньому досі живе королівська родина. Палац був побудований в середині XVII століття. Весь комплекс складається з чотирьох різних замків. В одному з них навіть збереглися інтер'єр і обстановка XIX століття[25].

Оглядаючи пам'ятки Данії, не можна пропустити це дивовижну будову з моторошною славою. Саме вона стала місцем дії шекспірівської трагедії «Гамлет». За легендами, в підвалах спить захисник країни - Ожьє Датчанин. Прокинеться він в небезпечне для неї час. Крім страшних сказань і легенд, будівля знаменита ще й завдяки Морському музею.

Замок Егесков побудований в дивно мальовничому місці. Він стоїть на дубових палях посеред озера, а навколо — дивовижна природа Данії. Роща навколо облагороджена і перетворена в парк з квітниками і фонтанами. У самому палаці - справжній музей з інтер'єрами епохи Ренесансу, а в старовинному коморі - виставка ретро-автомобілів.

Данія має багато свят, національних традицій і звичаїв. У Данії, широко відзначаються релігійні свята. Наприклад, Великдень, Різдво, Вознесіння, Трійця.

Також мають велику популярність і язичницькі свята, Масляна і день Івана Купала. У народі, цей день одержав назву - День Святого Ханса. У його честь, в містах влаштовують народні гуляння, а на берегах біля моря, розпалюють багаття. У місті Фредерікссунні, який знаходиться на острові Зеландія, щоліта проходить фестиваль вікінгів[35].

На древній землі вікінгів, під відкритим небом, ось уже 50 років розігрується цікава вистава. У ньому бере участь близько 200 бородатих «вікінгів». Закінчується фестиваль величезним бенкетом. Його учасники, переодягаються в традиційні костюми своїх доблесних і славних предків. Під час свята, проходять змагання і стилізовані битви лучників. Кожен бажаючий, може покуштувати датські страви і напої.

Згідно з дослідженнями, 78% датчан довіряють своєму оточенню. Це світовий рекорд: в більшості країн цей показник не перевищує 25%. Наприклад, йдучи по тихих вуличках Копенгагена, частенько зустрічаєш коляски без мам, в яких тихо сплять немовлята. Мама при цьому сидить неподалік в кафе з подружкою або займається в тренажерному залі, поки її чадо мирно спить на свіжому повітрі[35].

Довіра між людьми заснована і на довірі до влади: жителі країни платять дуже високі податки. При цьому платять вони їх справно, знаючи, що корупція в Данії зведена до нуля. Саме тому, до речі, заможні данці на дорогих машинах нікого не дратують. Всі знають і розуміють, що зі своїх високих доходів великі бізнесмени чесно платять не менше високі податки державі. Все це вселяє довіру до держави і впевненість у завтрашньому дні.

Данці працюють багато і активно, але в той же час не переробляють. В 16.00-17.00 у кожного закінчується робочий день, і данцеві потрібно вибирати, як і на що його витратити. Обоє батьків мають можливість приділяти достатньо часу дітям і родині, практично всі займаються спортом або мають серйозне хобі. Наприклад, мій чоловік - головний тренер одного з клубу з американського футболу. Це означає, що 2 рази на тиждень у нього тренування і практично кожні вихідні - гри. При цьому

мій чоловік має достатньо часу проводити з сім'єю, щодня відвозити і забирати дітей зі школи, готувати вечерю і допомагати мені з домашніми справами.

Безумовно, наявність часу на хобі і інтереси - розкіш, яку може дозволити собі не кожен активно працююча людина в сучасному суспільстві. Але данці змогли збудувати свою систему таким чином, що робота не займає весь вільний час і сили людини. І це реальне, на мій погляд, досягнення, тому як наявність не тільки обов'язків, а й задоволень прекрасно забарвлює нашу рутинне життя яскравими фарбами. Спорт вважається важливою національною та соціальною діяльністю в Данії. Датський уряд ставить перед собою мету, щоб спорт був доступний для всіх, і існує широкий спектр варіантів для тих, хто зацікавлений стежити за спортивними заходами в країні або брати участь у них[20].

Маючи понад 7300 км узбережжя та 600 озер, річок та водотоків, у Данії популярні вітрильний спорт, риболовля та інші заняття на водній основі.

Національні парки в Тхі, Молз Б'єрге, Скъєрн А, Вадденське море та Конгернес Нордшелланд є безкоштовними та відкритими для всіх, пропонуючи широкий вибір зручностей - місця для пікніків та кемпінгів, пішохідні та велосипедні доріжки та верхові маршрути.

Підключені спеціалізовані магазини кави та чаю зафіксували нижчі темпи падіння поточної вартості продажів та транзакцій, ніж інші кафе / бари в 2020 році, і зафіксували найшвидший ріст кількості торгових точок. Еластична ефективність порівняльної вартості та транзакцій багато в чому пояснювалась тим, що ці типи торгових точок, як правило, мали кращі позиції для пристосування та виграшу від раптового та різкого переходу від їжі до вивезення, яка почалася з першого блокування та залишилася сильний протягом решти року.

Складне торгове середовище, створене обмеженнями блокування, правилами соціального дистанціювання та іншими аспектами пандемії COVID-19 у 2020 році, змусило деяких операторів кафе / барів розробляти нові концепції та вступати в нові партнерські стосунки, намагаючись збільшити доходи. Еспресо-хаус, домінуючий

гравець у спеціалізованих магазинах кави та чаю, був особливо активним у цьому плані[7].

Серед улюблених страв Данії можна віокремити наступні. Майже у всіх датських містах ви знайдете "Pølsevogn", що означає ковбасний кошик. Вони подають данські хот-доги в різних варіантах, а датчани зазвичай п'ють шоколадне молоко разом із хот-догом. У домашній кулінарії деякі датські фірмові страви - „smørrebrød”, який є відкритим сандвічем, „frikadeller”, що представляє собою фрикадельки, та „hakkebøf” - гамбургер, що подається з картоплею, соусом та смаженою цибулею[11].

Як правило, датчани харчуються відносно здорово. Таким чином, датський споживчий ринок біодинамічних продуктів харчування є одним із найбільших у світі ринків збуту.

Якщо у вас є особливі потреби щодо дієти через алергію, релігійні переконання або вегетаріанство, обов'язково повідомте про це школі. Харчування в основному буде доповнено відповідно до різних потреб учнів[8].

У Данії вам дозволяється споживати та купувати алкоголь у супермаркетах (не в барах та ресторанах) до 16 років. Більшість датчан мають перший алкогольний досвід у ранньому підлітковому віці, і це є природною частиною їхнього соціального життя та культури вечірок.

Цікавим є те, що в Данії готувався до відкриття в 2019 році гірськолижний схил на даху заводу з енергетичної утилізації сміття. Данія доводить, що «waste-to-energy plants» можуть бути не лише вирішенням питань із сміттям, а й стати справжнім центром дозвілля для громад.

Так, перед відкриттям гірськолижного схилу на данському заводі з переробки сміття «Amager Bakke» шведський фрістайлер отримав дозвіл протестувати лижну трасу та виконати серію своїх трюків[13].

Отже, жителі Копенгагена зможуть кататися на лижах на даху сміттєпереробного заводу, заощаджуючи кошти на поїздки у гори у Швеції, Норвегії

або до Альп. За даними компанії, відкриття гірськолижного схилу очікується у жовтні цього року.

Нагадаємо, що потужність заводу «Amager Bakke» становить до 63 МВт електричної та до 247 МВт теплової енергії. Щорічний обсяг переробки відходів на заводі «Amager Bakke» - близько 400 тис. тон сміття.

Завод генерує тепло та електроенергію з відходів із врахуванням усіх екологічних норм. Саме такі технології та проекти вкрай потрібно впроваджувати в Україні. Наразі Держенергоефективності із партнерами працює над законодавчою базою для стимулювання інвестицій у «waste-to-energy» projects [17].

Найпопулярніші театральні місця в місті Новий театр і Оперний театр Копенгагена. Новий театр - це місце, де проходять дуже гідні яскраві вистави. Тут показують «Привид Опері», «Красуню і Чудовисько», «Чикаго», «Котів», «Веселу вдову», «Ісус Христос - суперзірка» і багато інших знамениті постановки в дуже гідних версіях. Оперний театр в центрі Копенгагена відкрився всього 15 років тому, дуже вдале поєднання класики і модерну. Репертуар відповідний: поряд з оперними та балетними виставами - мюзикли, джазові концерти та фестивалі, різноманітні шоу. Ціна квитків від 9 до 90 євро. Також мало не кожен день в оперний театр можна прийти на екскурсію. Коштує це близько 18 євро. У будівлі 14 поверхів, п'ять з яких знаходяться під землею. З прогулянкового ярусу під дахом відкривається приголомшливий вид на Копенгаген [21].

У Копенгагені дуже багато тематичних музеїв. Найкраще місце для знайомства з історією країни - Національний музей Данії з експозицією про вікінгів (вхід безкоштовний). Цікаво також піти в Гліптотеку Карлсберга, відкриту знаменитим пивоваром Карлом Якобсеном.

У Копенгагені є кілька музеїв, створених англійським журналістом Робертом Ріплі. Зрозуміло, не можна пройти повз експозиції Андерсена з казковими відеоінсталяціями, Музею рекордів Гіннеса. Якщо вхід платний, це все одно

недорого: 5-15 євро. У Палац Кристиансбург - 22 євро. В Національний акваріум Данії - 24 євро[28].

РОЗДІЛ 2

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ДАНІЇ: МІЖНАРОДНИЙ РУХ ТОВАРІВ ТА КАПІТАЛУ

2.1 Експортна-імпортна діяльність Данії

Данія історично славилася державою торговців з економікою, надзвичайно відкритою для зовнішньої торгівлі: у 2019 році торгівля становила 105% ВВП країни (Світовий банк). Країна в основному експортує фармацевтичні препарати, електрогенератори та ротаційні перетворювачі (вітрогенератори, з яких Данія є провідним світовим виробником), м'ясо, мінеральне паливо (включаючи нафту), двигуни та двигуни.

Її основний імпорт - це автомобілі, фармацевтика, нафтові олії та телефони. Країна є п'ятим за величиною оператором судноплавства у світі, і перевезення були основною послугою, що імпортується та експортується, у 2019 році. Як і більшість країн світу, у 2020 році міжнародна торгівля Данії була серйозно порушена пандемією COVID-19 із передбачуваним скороченням 9% для експорту та 8% для імпорту (МВФ). Однак очікується, що обидва індекси відновляться у 2021 році на рівні 7,5% та 7% відповідно; хоча багато що буде залежати від глобальної санітарної еволюції пандемії.

У 2019 році основним торговим партнером Данії були Німеччина (13,7%), Швеція (9,9%), Норвегія (5,8%), Великобританія (5,5%), Нідерланди (4,9%) та США (4,7%). На рис.2.1 відображена структура основних партнерів торговельних Данії.

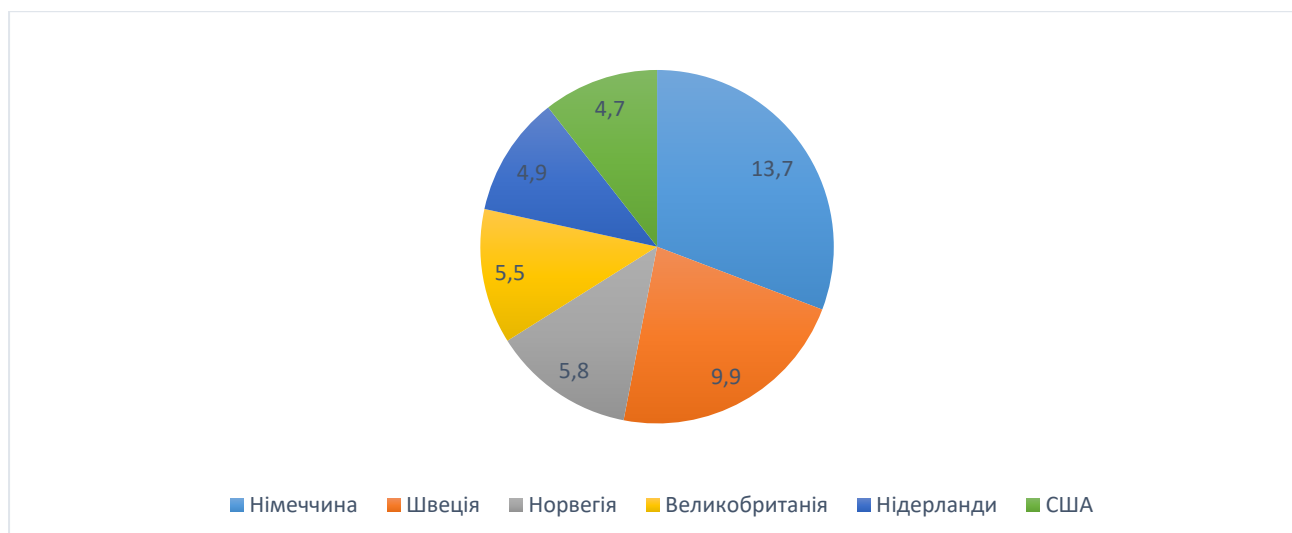

Рис.2.1 – Структура основних торгових партнерів Данії

Джерело: Світова організація торгівлі (СОТ); Останні доступні дані

Основними джерелами імпорту країни були Німеччина (21,6%), Швеція (12%), Нідерланди (7,9%), Китай (7,3%) та Норвегія (4,2%). В цілому Європейський Союз був головним партнером Данії з імпорту та експорту.

Данія має сальдо структурного сальдо торгового балансу (2009 рік був останнім часом, коли країна мала негативне сальдо). У 2019 р. Данія експортувала товарів на суму 110,7 млрд. Дол. США та 74,3 млрд. Дол. США послуг (+ 1% та - 4,7% відповідно), тоді як імпорт зменшився до 97,8 млрд. Дол. США на товари (- 4,7%) і залишався стабільним на рівні 71 млрд. Дол. США для послуги (дані СОТ)[24].

За даними Світового банку, у 2019 році загальний профіцит торгівлі товарами та послугами становив близько 6,7% ВВП, порівняно з рівнем 2018 року (6%). В таблиці 2.1 наведемо класифікацію зовнішньоторгівельної політики Данії.

Таблиця 2.1 – Класифікація зовнішньоторгівельної політики Данії

Зовнішньоторговельна Values	2015	2016	2017	2018	2019
Імпорт товарів (млн доларів США)	85522	85595	93314	102605	97824
Експорт товарів (млн доларів США)	95,293	95193	102,559	109711	110779
імпорт послуг (млн доларів США)	53526	55384	61924	71008	71075

Експорт послуг (млн доларів США)	60474	91977	58970	69174	66320
-----------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------

Джерело: Світова організація торгівлі (СОТ); Останні доступні дані

На рис.2.2 відобразимо графічно експорт товарів та послуг, а також імпорт товарів та послуг Данії.

Рис.2.2. – Динаміка показників зовнішньоекономічної діяльності Данії за період 2015-2019 рр.

Джерело: Світова організація торгівлі (СОТ); Останні доступні дані

Аналізуючи дані рис.2.2, треба відмітити щорічну тенденцію збільшення експорту та імпорту товарів за період 2015 – 2019 рр. Далі розглянемо основні показники зовнішньоторгівельної політики (табл.2.2)[37]

Таблиця 2.2

Показники зовнішньоторгівельної політики Данії

Зовнішньоторговельні показники	2015	2016	2017	2018	2019
зовнішньої торгівлі (в% від ВВП)	104,0	100,2	103,3	105,2	105,0
Торговий баланс (млн доларів США)	14375	17011	16211	14219	20275
Торговий баланс (включаючи обслуговування) (млн доларів США)	20,566	20923	23099	21386	23686
Імпорт товарів та послуги (річна зміна%)	4,6	3,7	4,3	3,6	0,1
Експорт товарів та послуг (річна зміна%)	3,6	4,1	4,6	2,4	1,6
Імпорт товарів та послуг (у% від ВВП)	48,6	46,7	48,1	49,6	49,1
Експорт товарів та послуг (у % ВВП)	55,4	53,4	55,1	55,6	55,9

Джерело: Світовий банк; Останні доступні дані

Таким чином, відбувається поступова тенденція імпорту та експорту товарів і послуг Данії за період 2015-2019 рр. В таблиці 2.3 наведені основні прогнози зовнішньої торгівлі Данії[32].

Таблиця 2.3

Прогнози зовнішньої торгівлі Данії

Прогнози зовнішньої торгівлі	2020	2021 (e)	2022 (e)	2023 (e)	2024 (e)
Обсяг експорту товарів та послуг (річна зміна%)	-8,5	5,3	5,0	2,5	2,2
Обсяг імпорту товарів та послуг (річна зміна%)	-5,6	5,4	5,0	2,7	2,3

Джерело: МВФ, Перспективи світової економіки; Останні доступні дані

До основної продукції, що експортувалась з Данії належить наступна, що наведена в таблиці 2.4

Таблиця 2.4

Класифікація основної продукції, що експортувалась з Данії

110,0 млрд. Дол. США продукції, експортованої у 2019 р	
Ліки, що складаються із змішаних або не змішаних ...	14,0%
Електрогенератори та ротаційні перетворювачі	2,8%
М'ясо свиней, свіже, охолоджене або заморожене	2,5%
Нафтовіоліїтаолії, отриманізбітуму ...	2,4%
Двигуни та двигуни (без парових турбін, внутрішніх ...	1,7%

Джерело: МВФ, Перспективи світової економіки; Останні доступні дані

Таким чином, ліки складають найбільшу питому вагу відносьть ліки.В таблиці 2.5 наведемо основну продукцію, що імпортувалась до Данії.

Таблиця 2.5

Структура імпорту до Данії

97,2 млрд. Дол. США товарів, імпортованих у 2019 р.	
Автомобілі та інші автомобільні транспортні засоби, головним чином ...	5,0%
Лікарські засоби, що складаються із змішаних або не змішаних ..	3,2%
Нафта і нафтопродукти, отримані з бітумінозних ...масла	3,0%
масла нафти і нафтопродуктівотриманих з бітумінозних ...	2,5%
Електричне обладнання для провідного телефонного або лінії...	2,3%
Інші товари	83,9%

Джерело: Comtrade, останнядоступних Дані

Таким чином, датський експорт і імпорт режиму задається членство Данії в ЄС і реалізації угоди СОТ з торгівлі та інвестицій. Технічні бар'єри в торгівлі, як правило, не існує[33].

Експорт в основному лібералізований. Діяльність координується експортерів, а експорт промислової продукції Конфедерації датської промисловості, сільськогосподарські і продовольчі товари. Менші експортери можуть скористатися Конфедерації малих і середніх підприємств (Handvaerksraadet).

Експорт чутливих товарів, відповідно. експортом чутливих територій регулюється Датське агентство з розвитку підприємництва та житлового будівництва (Erhvervs - og Boligstyrelsen www.ebst.dk). Режим імпорту в значній мірі лібералізовано, Є дуже мало обмежень на імпорт товарів і послуг. Товари, які заявили в негативній списку підлягає імпортного ліцензуванню (алкоголь, зброю, обраних препаратів, хімічних речовин і деякі продукти харчування). Крім того, деякі продукти, які передбачені для дозволу на імпорт[25].

2.2 Основні фактори та перешкоди прямого іноземного інвестування в Данії

Рівень ПІІ в Данії все ще набагато нижче потенціалу країни. Після падіння ПІІ під час кризи в єврозоні фактично приплив ПІІ намагався вийти на докризовий рівень і протягом останніх років коливався. Відповідно до ЮНКТАД проза звіту світові інвестиції 2020 рік, приплив ПІІ з 163 млн. Дол. США у 2018 році збільшився до 930 млн. Дол. У 2019 р. У тому ж році запаси ПІІ досягли 105 млрд. Дол. Інвестиції в основному орієнтовані на фінанси та страхування, ділові послуги, оптову та роздрібну торгівлю, виробництво, нерухомість та інформацію та комунікації. Запаси ПІІ в основному належать Нідерландам, Швеції, Великобританії та Люксембургу. ПІІ в Данію часто проходять через Нідерланди та Люксембург як транзитні країни; однак, якщо взяти до уваги країну, яка в кінцевому рахунку контролює інвестиції, США є найбільшим інвестором (близько 30% від загального

обсягу ПІІ, за даними Банку Данії). За даними ОЕСР, у першій половині 2020 р. Приплив ПІІ до Данії становив 1 млрд. Дол .; однак прогноз на рік повинен погіршуватися через наслідки пандемії COVID-19[31].

Сильні сторони країни включають висококваліфіковану та багатомовну робочу силу, гнучкий ринок праці, ультрасучасну інфраструктуру (телекомунікації, транспорт тощо) та привабливі податкові пільги для компаній. З іншого боку, внутрішній ринок невеликий і вразливий до зовнішніх шоків, а рівень зовнішнього боргу високий. Уряд Данії запропонував запровадити схему відстеження ПІІ для інвестицій у сектори, які можуть становити загрозу національній безпеці та громадському порядку, що повинно бути обговорено на початку 2021 року. Ділове середовище настільки добре розвинене, що Світовий банк посів Данію на 4-му місці із 190 країн у рейтингу «Ведення бізнесу» 2020 році на одну позицію нижче порівняно з попереднім роком, але все ще найкраща країна в Європі [35].

Таблиця 2.6

Структура прямих іноземних інвестицій Данії

Прямі іноземні інвестиції	2017	2018	2019
ПІІ Всередину Flow (млн доларів США)	3749	163	930
ПІІ (млн доларів США)	116993	107335	105748
Кількість Грінфілд Інвестицій *	129	93	147
Вартість Greenfield інвестицій (млн доларів США)	1 180	1287	1216

Джерело: UNCTAD, Останні наявні дані

Аналізуючи дані таблиці 2.6, треба сказати, що прямі іноземні інвестиції мають тенденцію до скорочення за період 2017 – 2019 рр. з 116993 млн.дол. США до 105748 млн. дол. США.

Таблиця 2.7

Порівняння країн для захисту інвесторів

Порівняння країн для захисту інвесторів	Данія	ОЕСР	США	Німеччина
Індекс прозорості транзакцій *	7,0	6,0	7,4	5,0
Індекс відповідальності менеджера **	5,0	5,0	8,6	5,0
Індекс потужності акціонерів ***	8,0	7,0	9,0	5,0

Правила ПІІ традиційно характеризуються тим, що застосовуються виключно до іноземних інвестицій, і перевірка зосереджена насамперед на захисті і національній безпеці держави, в яку мають здійснюватися інвестиції. Однак останніми роками сфера того, що становить загрозу національній безпеці або суспільним інтересам, розширюється і розширюється завдяки країнам, які застосовують більш протекціоністський підхід до міжнародної торгівлі, та через бурхливе геополітичне середовище. Це, означає, середіншого, що кількість юрисдикцій з режимом ПІІ збільшується, коло галузей, що підпадають під дію, розширюється, а пороги визначення для операцій, що підпадають під дві форми повідомлення / затвердження, зменшуються. Данія не є винятком, і очікується, що вона запровадить свій перший режим ПІІ протягом 2021 року, як розглядається нижче[35].

Цю тенденцію посилила пандемія COVID-19, яка, не дивлячись на те, що призводить до зниження ПІІ, також сильно дестабілізувала ринки, в результаті чого ряд підприємств потенційно ризикує бути придбаним за штучно низькою ціною (хижацька покупка). Це також означало, що особливо сектори охорони здоров'я та охорони здоров'я та дослідження, пов'язані з COVID-19, сьогодні вважаються критично важливими галузями. В результаті багато юрисдикцій тимчасово внесли зміни до своїх режимів ПІІ, щоб відобразити ці нові обставини, збільшивши галузі, що підлягають контролю, та / або значно знизивши їх пороги, а також Європейська Комісія також підкреслила необхідність захисту європейської промисловості від небажаних поглинань[34].

Ця тенденція ще більше підсилюється Регламентом Європейського Парламенту та Ради щодо відбору ПІІ, що діє з 11 жовтня 2020 р. Регламент встановлює основу для відбору ПІІ в ЄС, що дозволяє Європейській комісії розглянути (але не блокувати) певні інвестиції, що представляють інтерес для Союзу, та надати необов'язкові висновки державам-членам, в яких відбувається інвестиція. Регламент не зачіпає національної компетенції кожної держави-члена щодо її режиму ПІІ, тобто держава-член не зобов'язана запроваджувати режим

скринінгу ПП, і, якщо такий режим застосовується, держава-член має національну компетенцію щодо детальних умов такої перевірки, процедурні правила та їх оцінка, включаючи блокування (якщо таке є), проте, за умови, що такі правила щодо ПП повинні відповідати таким вимогам[29]:

- Правила повинні бути прозорими та не мати дискримінації між третіми країнами. Зокрема, у правилах повинні бути викладені обставини, що спричинили скринінг, підстави для перевірки та застосовані детальні процедурні правила.
- Держави-члени застосовують часові рамки відповідно до своїх механізмів перевірки, і такі часові рамки дозволяють державам-членам розглядати коментарі інших держав-членів та думки Комісії.
- Конфіденційна інформація, включаючи комерційно конфіденційну інформацію, що надається державі-члену, яка проводить скринінг, повинна бути захищена.
- Іноземні інвестори та зацікавлені суб'єкти господарювання мають можливість звертатися з позовом про перевірку рішень національних органів влади.
- Держави-члени, які мають механізм скринінгу, повинні підтримувати, вносити зміни або приймати заходи, необхідні для виявлення та запобігання обходу механізмів скринінгу та рішень щодо скринінгу.

Ці вимоги застосовуються до держав-членів і на них можуть посилатися підприємства, які вважають, що їх було порушено [31].

Крім того, Регламент встановлює механізм співпраці між усіма державами-членами та Комісією при скринінгу ПП. Це включає обов'язок держав-членів повідомляти одна одну та Комісію про будь-які ПП, які проходять скринінг у їхній юрисдикції. Держави-члени повинні надалі належним чином враховувати коментарі інших держав-членів та / або висновок Комісії. Комісія та держави-члени можуть також запитувати інформацію та надавати коментарі іншим державам-членам, якщо вони вважають, що інвестиція, що здійснюється в іншій державі-члені, повинна пройти перевірку.

Незважаючи на те, що Регламент не зобов'язує кожну державу-член запроваджувати режим ПП, Комісія у своїх керівних принципах щодо використання Регламенту про ПП закликає держави-члени без національних механізмів скринінгу або механізми скринінгу яких не охоплюють усіх відповідних операцій ввести повноцінний механізм скринінгу, а тим часом використовувати всі доступні варіанти для вирішення випадків, коли придбання або контроль певного бізнесу, інфраструктури або технології створить ризик для безпеки або громадського порядку в ЄС, включаючи ризик для критичного здоров'я інфраструктури та забезпечення критично важливих ресурсів[32].

Нинішні правила Данії щодо ПП в Данії не мають міжгалузевої системи скринінгу, що означає, що Датський закон про військові матеріали в даний час є єдиним актом, що безпосередньо стосується ПП в Данії. Закон застосовується до підприємств, що виробляють зброю та певне інше обладнання, призначене для ведення війни (наприклад, вогнепальну зброю, боєприпаси, порох та вибухові речовини). Окрім датського Закону про військові матеріали, Закон про континентальний шельф та певні трубопровідні споруди в територіальних водах є єдиним іншим актом, який частково враховує інтереси іноземної та національної безпеки. Цей закон передбачає, що дозвіл повинен бути наданий перед розміщенням певних трубопроводів у водах Данії, незалежно від того, є компанія данською чи іноземною.

Інші закони також передбачають механізми перевірки, такі як правила контролю за злиттями в Данському законі про конкуренцію або правила щодо власності на фінансові установи, але критерії перевірки, викладені в цих актах, не засновані на національній безпеці або громадському порядку. Крім того, на відміну від правил щодо ПП, ці правила застосовуються незалежно від походження інвестора[33].

Як уже згадувалося, Данія не має міжсекторальної системи скринінгу, але датський парламент наголосив на необхідності режиму ПП в Данії ще в грудні 2019

року. Міжвідомча робоча група, створена попередньою В даний час уряд Данії готує рекомендації щодо можливих моделей скринінгу ППІ для того, щоб проект законопроекту був представлений парламенту в 2020/2021 роках. Ми маємо намір, щоб усі частини Данського царства підпадали під режим ППІ (тобто, включаючи Фарерські острови та Гренландію)[34].

Уряд Данії наголосив на необхідності режиму ППІ, який забезпечує безпеку та громадський порядок Данії, але в той же час не підриває позиції Данії як відкритої економіки та не ставить під загрозу нашу здатність залучати іноземні інвестиції.

Очікується, що датський режим ППІ застосовуватиметься до певних секторів і, можливо, також у всіх секторах, що, мабуть, є тенденцією в інших юрисдикціях. Якщо обрана галузева модель або комбінована модель, потрібно врахувати, на які сектори повинні поширюватися правила. Хоча сектори, охоплені режимами ППІ інших юрисдикцій, мають певне перекриття, одностороннього підходу не існує. Нові правила ЄС щодо ППІ згадує такі сектори як особливо уразливі в контексті ППІ:

- Critical інфраструктури: фізичні та віртуальні, наприклад джерела живлення і транспорт
- Критичні технології: тому числі AI, робототехніка, автономних транспортних засобів та подвійного призначення
- Поставка критичного введення : включаючи енергію та сировину
- Доступ до конфіденційної інформації: включаючи особисті дані або можливість контролю над такими даними
- ЗМІ: захист свободи слова та плюралізму [33].

Також невідомо, які сектори будуть включені до режиму Данії. Колишній міністр юстиції заявив, що нові правила повинні бути ширшими за норми, що діють на сьогодні, і охоплювати "критичну інфраструктуру", таку як енергетика, ІТ, телекомунікації, транспорт, охорона здоров'я, а також передові технології та штучний інтелект. Таким чином, нині ми очікуємо, що датський режим ППІ охопить велику кількість галузей.

На додаток до того, які сектори охоплюватись, регулювання повинно враховувати порогові значення, які повинні застосовуватися (якщо такі є), включаючи те, чи повинні такі порогові значення базуватися на певних мінімальних відсотках акціонерного капіталу, набутих та / або контрольному / вирішальному впливі на компанію, в яку інвестовано. Крім того, регулювання повинно розглядати питання, чи повинні охоплювані операції охоплювати інші форми діяльності, крім інвестицій / придбань, наприклад, довгострокові операційні угоди, угоди про оренду, ліцензійні угоди тощо з іноземними інвесторами[18].

2.3 Аналіз ступеня привабливості інвестиційного клімату для українських інвесторів

Існує цілий ряд причин, для того, щоб почати бізнес у Данії. У глобалізованому світі постійно змінюються ринкові умови гнучкості та адаптивності, що відтворюють значення для успіху на міжнародній арені. Ефективний та гнучкий ринок праці - один із найважливіших факторів. Крім того, для росту бізнесу надзвичайно важлива стабільна ділова середа та легкодоступний ринок капіталу. Данія потрапляє в число топ-країн за гнучкістю умов для компаній. Сильними сторонами Данії є низький ступінь регулювання ринку праці, висока гнучкість та використання інтернету, низький рівень хабарництва та корупції, а також високомобільна та висококваліфікована робоча сила.

Відповідно до оцінки журналу Форбс і Всесвітнього банку, Данія потрапляє в число найкращих країн для ведення бізнесу. Характерними рисами Данії, де почати підприємницьку діяльність можливо протягом кількох годин при дуже низьких затратах, є висока ступінь гнучкості та безпека ділового середовища[19].

Данія забезпечує доступ до ринку всього Європейського Союзу з більш ніж 100 мільйонами найзабезпеченіших споживачів у світі. Завдяки своєму

географічному положенню Данія – чудовий стартовий майданчик для виходу на ринок та регіональну торгівлю.

У Данії присутній один з найрізноманітніших ринків праці в світі. Модель «flexicurity», основана на одночасному співробітництві гнучкості ринку праці та гарантійної зайнятості, є тією моделлю ринку праці, яка дозволяє компанії регулювати кількість співробітників відповідно до потреб ринку, в цей час забезпечуючи їх оперативне переобучення, це приводить до того, що працюючі рідко залишаються без роботи протягом тривалого періоду.

Робоча сила в Данії висококваліфікована і з вищою освітою, а також прекрасно володіє іноземними мовами (за рівнем англійської мови входить у трійку найкращих у світі). Більша частина населення має вищу освіту. Крім того, ділова культура датчан включає в себе такі поняття, як надмірність компаній, ефективність, вихідність, мотивованість та самостійність[25].

Транспортна інфраструктура Данії дуже розвинута навіть за європейською міркою і включає в себе розгалуджену ділянку автомобільних та залізничних доріг, десять морських портів, що володіють вільними портовими та торговими зонами, а також чотири міжнародних аеропорти. Данія пропонує найкращу інфраструктуру для регіонального головного офісу.

Данія пропонує передові знання в галузі ІКТ, «зелених» технологій та медико-біологічних наук. Данія безумовно є одним із провідних світових центрів «зелених» технологій, що об'єднують більше 1100 компаній цієї галузі. Завдяки створеним умовам для науково-технічної діяльності світового рівня, а також більшому числу талановитих фахівців з різних інноваційних служб Данія є конкурентноздатним світовим кластером ІКТ та медико-біологічних наук[19].

Багато незалежних спостерігачів вважають Данію одним із найпривабливіших бізнес-середовищ у світі та характеризується політичною, економічною та регуляторною стабільністю. Він є членом Європейського Союзу (ЄС), а законодавство та нормативні акти Данії відповідають стандартам ЄС практично з

усіх питань. Він підтримує політику фіксованого обмінного курсу, причому данська крона тісно пов'язана з євро. Данія - це держава соціального благополуччя з повністю сучасною ринковою економікою, яка залежить від вільної торгівлі товарами та послугами. Вона є чистим експортером продуктів харчування, викопного палива, хімікатів та енергії вітру, але залежить від імпорту сировини для свого виробничого сектору. У межах ЄС Данія є одним із найсильніших прихильників ліберальної торговельної політики. Transparency International регулярно класифікує Данію як одну з найнижчих у світі рівня корупції у державному секторі.

Данія - це відкрита економіка, яка в значній мірі залежить від міжнародної торгівлі, експорт становить близько 55 відсотків ВВП. Розвиток основних торгових партнерів - Німеччини, Швеції, США та Великобританії - має значний вплив на національні рахунки Данії. На початок 2019 року валове безробіття, яке є національним визначенням, становило 3,7 відсотка, і, як прогнозується, воно буде приглушеним у найближчі роки. Гармонізований рівень безробіття ОЕСР у лютому 2019 року становив 5,0 відсотка[11].

Данія є основним донором міжнародної допомоги на розвиток, оскільки в 2018 році вона внесла 16,3 млрд. Датських крон (2,6 млрд. Дол. США), при цьому 68 відсотків допомоги Данії - двостороння та 32 відсотки багатосторонньої. Данія є однією з шести країн, які відповідають вимогам ООН щодо внеску ОПР у розмірі 0,7 відсотка ВНД. У 2017 році допомога Данії становила 0,74 відсотка ВНД.

Підприємницький клімат, включаючи підприємництво, кероване жінками, є сильним; Данія є відносно значним внеском у Фонд фінансування жінок для підприємництва Світового банку із внеском у розмірі 10,6 млн. Доларів США.

Основні макроекономічні умови в Данії є надійними, із привабливим інвестиційним кліматом. Данія стратегічно розташована для зв'язку континентальної Європи з північними та прибалтійськими країнами. Транспортна та комунікаційна інфраструктура є ефективною. Данія є одним із світових лідерів у таких

високотехнологічних галузях, як інформаційні технології, науки про життя, технології чистої енергетики та судноплавство[25].

РОЗДІЛ 3

РОЗРОБЛЕННЯ ПРОЕКТУ ЩОДО СТВОРЕННЯ МІСЦЬ ГРОМАДСЬКОГО ДОЗВІЛЛЯ В ДАНІЇ

3.1 Обґрунтування інвестиційного проекту щодо створення місць громадського дозвілля в Данії

Відкрити свій бар і стати успішним ресторатором не так складно, як багато хто звик думати. Це прибутковий бізнес, який при правильній організації швидко окупається. Конкуренція на нинішньому ринку серед закладів такого типу ще не дуже висока, адже у великих містах існує не більше десятка гідних барів, а в регіонах їх або взагалі немає, або два-три[9].

Перед тим як відкрити бар, потрібно привести в порядок всю документацію, вибрати правильний формат закладу і вдале місце розташування, зібрати професійну команду, створити бізнес-план і налаштувати систему обліку. Відкрити молодіжний бар на сьогоднішній день можна в новому форматі. При бажанні гості зможуть розміститися на облаштованій території біля бару.

Національна датська кухня порівняно проста, але ситна і смачна. Серед страв Данії превалюють страви з картоплі, риби, морепродуктів і різних сортів м'яса, в основному, свинини. Особливістю традиційної кухні Данії є знамениті на весь світ бутерброди, величезні, багатоповерхові і з самим дивовижним поєднанням продуктів.

У кожного виду бізнесу є переваги і недоліки, відкриття бару - не виняток. Вагомим плюсом роботи такого закладу виступає прибутковість цієї сфери, так як культура споживання зростає з кожним днем. З мінусів можна виділити конкуренцію, але з іншого боку вона підстобує до розвитку і створенню кращого вигляду послуг, що надаються[10].

Успіх в кишені, якщо ви придумаете оригінальну ідею, яка стане популярною, це викличе великий попит і дозволить залучити багато клієнтів. Вірна організація роботи бару допоможе підприємцю бути на «хвилі» і успішно організувати бізнес.

Процес відкриття компанії в Данії включає низку етапів, проте в цілому започаткування бізнесу відбувається швидко і легко за наявності усіх необхідних документів. Реєстрація компанії може бути здійснена онлайн за фіксованою ціною.

Перш за все потрібно вибрати тип юридичної особи, який відповідатиме цілям Вашої діяльності в Данії. Переважна більшість компаній в Данії – це компанії з обмеженою відповідальністю: або публічне товариство з обмеженою відповідальністю – відкрита акціонерна компанія («A/S»), або приватне товариство з обмеженою відповідальністю – приватна акціонерна компанія («ApS»).

Крім того, певним типам іноземних компаній дозволяється діяти в Данії через відділення (філію) або через представництво, які не є окремими юридичними особами. Компанії з обмеженою відповідальністю та відділення необхідно реєструвати в Данському агентстві з питань підприємництва (DBA), проте у випадку представництва така вимога відсутня[10].

Відмінності між чотирма зазначеними типами юридичних осіб окреслені у посібнику «Як відкрити бізнес у Данії» (англ. мовою), підготовленому “Invest in Denmark”. Крім того, можна пройти коротке опитування (данською мовою), розроблене DBA, яке допоможе з’ясувати тип Вашої майбутньої компанії.

Особа, яка здійснює реєстрацію компанії, повинна мати данський електронний підпис, т.зв. «NemID» (аналог кваліфікованого електронного підпису від «Дії»), щоб отримати доступ до державних та приватних послуг в данському сегменті Інтернету. Водночас, щоб отримати NemID, Ви повинні мати дозвіл на проживання та роботу в Данії[8].

Тому рекомендується, щоб при відкритті компанії надавав допомогу данський юрист. З цією метою МЗС Данії створив список постачальників послуг, які можуть

надати допомогу у низці питань, починаючи від юридичних консультацій та банківських послуг до пошуку нерухомості і найму працівників.

Протягом 14 днів після підписання установчого договору компанію необхідно зареєструвати у Центральному реєстрі компаній (ЦРК) через бізнеспортал «Virk.dk», який адмініструє DBA. Після реєстрації Ваша компанія отримає номер у ЦРК, т.зв. «CVR», який в подальшому буде потрібен для комунікації з державними органами. Реєстрація компанії в Інтернеті коштує 670 датських крон (~110 дол. США).

Після того, як компанія отримала CVR, її потрібно зареєструвати у податковій системі Данії для сплати ПДВ, митних платежів, податку на зарплатню тощо. Це також робиться на бізнеспорталі «Virk.dk», а відповідна інформація передається до системи податкових органів Данії.

Опис данської системи оподаткування доступний у посібнику «Податки Данії», спеціально розробленому для іноземців (доступний англійською та німецькою мовами). Податок на прибуток в Данії складає 22%.

Вибираючи приміщення для свого lounge, знайдіть щось ближче до гучних місцях міста, щоб зіграти на контрасті - запропонуйте своїм потенційним клієнтам альтернативу. Крім того, так вам не доведеться придумувати свої фішки в боротьбі з конкурентами, тому що при такому розташуванні у вас їх не буде[20].

3.2 Оцінка економічної ефективності проекту

Ми розглянемо проект відкриття молодіжного бару «Friends-Bar».

Місце та умови розташування: Данія, м. Копенгаген, кількість населення в місті та пригороді – 1 300 000 чоловік.

Задля реалізації проекту нам буде потрібно залучити інвестиційні кошти на наступне:

- орендна платня (за 1-н місяць)
- відкриття бізнесу

- закупка товару (на 1 місяць)
- закупка обладнання, меблів та посуду
- реклама
- програмні продукти для розрахунку та ведення обліку.

В таблиці 3.1 наведені необхідні інвестиції для відкриття бару

Таблиця 3.1

Початкові інвестиції для відкриття бару “Friends-Bar”

Найменування	Кількість	Ціна, USD	Всього, USD
Оренда	1	3875	3875
Відкриття бізнесу	1	14400	14400
Товар (на 1 міс)	1	40351	40351
Обладнання та меблі	1	12000	12000
Рекламна кампанія	1	2500	2500
Посуд	1	959	959
Програмне забезпечення	1	2500	2500
ВСЬОГО			76585,00

Таким чином, сума на відкриття бізнесу включає інші юридичні послуги: консультування, відкриття банківського рахунку, печатку, юридичну адресу та ін. Для складання початкових інвестицій, необхідно провести такі розрахунки, що відображені у таблицях 3.2. та 3.3

Таблиця 3.2

Розрахунок оренди

Найменування	Площа	Ціна, USD	Всього, USD
Приміщення	25	155	3875
Всього			3875

Далі в таблиці 3.3 відображено потребу в необхідному інвентарі для відкриття бару.

Таблиця 3.3

Розрахунок амортизації

Найменування	Площа	Ціна, USD	Всього, USD
Стілець	24	240	5760
Стіл на 8 чол.	3	470	1410
Барна стійка	1	2750	2750

Холодильник	2	240	480
Комп'ютер	1	1600	1600
Всього, USD			12000
Амортизація за місяць			333

* амортизація розраховується рівномірним способом, строком: 36 міс.

Далі проведемо розрахунок потреби в посуді (табл.3.4)

Таблиця 3.4

Розрахунок потреби в посуді

№	Найменування	Кількість, шт.	Ціна, USD	Всього, USD
1	Бокали для вина (24 шт.)	1	48	48
2	Бокали для віски (24 шт.)	1	128	128
3	Бокали для мартіні (24 шт.)	1	131	131
4	Стакани для коктейлей (24 шт.)	2	128	256
5	Набір посуду	1	396	396
6				0
	Всього, USD			959

Також необхідно визначитися з переліком товарів та підрахували необхідну суму для закупки товару на перший місяць.

Розрахунок поточних витрат

а) Розрахуємо суму щомісячних постійних витрат

Вони будуть складатися з витрат на:

- оплату праці
- оренду приміщення
- комунальні платежі
- амортизацію обладнання рекламу
- бухгалтерський та юридичний супровід
- інші витрати

На роботу у барі ми наймемо: 1-го адміністратора, 2-х прибиральниць та 2-х барменів. За нашою маркетинговою стратегією, задля популяризації нашого молодіжного бару, ми наймемо на роботу бармена з числа починаючих сучасних

блогерів, який стане обличчям нашого закладу та одночасно з роботою в барі буде рекламуватиме наш заклад у соціальних мережах. Тому його зарплатня з урахуванням додаткових послуг буде дещо вищою.

Врахуємо, що роботодавець додатково сплачує за своїх найманих працівників 8% у Пенсійний фонд, та по 30 USD на місяць за кожного працівника у додаткові фонди.

Таблиця 3.5

Розрахунок заробітної плати

	Посада	Кількість осіб	Оклад, USD/month	Пенсійні внески, USD/місяць	Внески у додаткові фонди, USD/місяць	Всього, USD/місяць
1	1-ий бармен	1	6200	496	30	6726
2	2-ий бармен	1	3800	304	30	4134
3	Адміністратор	1	5900	472	30	6402
4	Прибиральниця	2	5400	864	60	11724
	Всього ЗП (з внесками)					28986

Загальний фонд оплати праці з врахуванням внесків за працівників складатиме 28986 USD на місяць. Щомісячні амортизаційні виплати складатимуть – 333 USD (див. Таб. 3.6). В таблиці 3.6 наведено розрахунок постійних витрат

Таблиця 3.6

Розрахунок постійних витрат за місяць

п/п	Найменування	Всього, USD/місяць
1	Зарплата	28986,00
2	Оренда	3875,00
3	Комунальні платежі	300,00
4	Амортизація	333,00
5	Реклама	500,00
6	Бух і юр супровід	620,00
7	Інші витрати	300,00
	Всього на місяць	34914,00

Таким чином, потіні витрати за місяць на відкриття молодіжного бару складають 34914 дол.США. Виходячи з місячних постійних витрат вирахуємо потіні витрати за рік, протягом трьох років.

Таблиця 3.7

Розрахунок постійних витрат на наступні три роки

п/п	Найменування	РОКИ		
		1	2	3
1	Зарплата	347832	352006	356934
2	Оренда	46500	47058	47717
3	Комунальні платежі	3600	3643	3694
4	Амортизація	3996	4044	4101
5	Реклама	6000	6072	6157
6	Бух і юр супровід	7440	7529	7635
7	Інші витрати	3600	3643	3694
	Всього на рік	418968	423996	429932

б) Підрахуємо змінні витрати на 1 місяць та 1 рік, виходячи з прогнозу продаж, що відображені в табл.3.8

Таблиця 3.8

Класифікація змінних витрат

№ п/п	Найменування товару	Ціна закупки, дол. США	Продаж у місяць, шт	Всього на місяць, дол. США
1	Peaches and dreams	7,00	2167	182028
2	Stones throw	8,00	217	20832
3	Femme fatale	9,00	433	46764
4	Nut rock and rye sour	8,00	1734	166464
5	Бокал вина	4,00	65	3120
6	Бокал віскі	5,00	43	2580
7	Бокал мартіні	6,00	867	62424
ВСЬОГО				484212

Щоб розрахувати змінні витрати на три роки та пов'язані з ними суми виплати ПДВ, зробимо деякі додаткові підрахунки. Розмір ПДВ у Данії складає – 25%. (табл.3.9)

Таблиця 3.9

Розрахунок розміру націнки у рік, USD

№ п/п	Найменування товару	Націнка	Продаж у місяць, шт.	Всього, USD
1	Peaches and dreams	12,50	2167	325050
2	Stones throw	11,50	217	29946
3	Femme fatale	14,00	433	72744
4	Nut rock and rye sour	13,00	1734	270504
5	Бокал вина	6,50	65	5070
6	Бокал віскі	5,50	43	2838
7	Бокал мартіні	4,00	867	41616
	РАЗОМ			747768

Отже, отримаємо змінні витрати та відповідні суми виплати ПДВ на три роки: Далі необхідно провести розрахунки орієнтованого доходу. Зробимо нескладні розрахунки і отримаємо: обсяг продажів на місяць - 102665 USD, обсяг продажів на рік – 1231980 USD.

Таблиця 3.10

Орієнтований дохід, рік

Найменування товару	Продаж у місяць, шт.	Ціна продажу, USD	Всього на місяць	Всього на рік
Peaches and dreams	2167	19,50	42257	507078
Stones throw	217	19,50	4232	50778
Femme fatale	433	23,00	9959	119508
Nut rock & rye sour	1734	21,00	36414	436968
Бокал вина	65	10,50	683	8190
Бокал віскі	43	10,50	452	5418
Бокал мартіні	867	10,00	8670	104040
Всього			102665	1231980

Зробимо розрахунок на 3 роки (табл.3.11)

Таблиця 3.11

Орієнтований дохід на 3 роки

Дохід від продажу	Рік		
	1	2	3
Peaches and dreams	507078	513163	520347
Stones throw	50778	51387	52107
Femme fatale	119508	120942	122635
Nut rock & rye sour	436968	442212	448403
Бокал вина	8190	8288	8404
Бокал віскі	5418	5483	5560
Бокал мартіні	104040	105288	106763

Всього	1231980	1246764	1264218
--------	---------	---------	---------

Витрат на ліцензування продажу алкоголю ми не передбачили, оскільки Данія повністю відмовилася від всіх видів ліцензування алкоголю: на виробництво, на імпорту, на експорт, на реалізацію (оптову та роздрібну торгівлю). Далі проведемо розрахунок чистого прибутку.

Розрахуємо чистий прибуток на три роки. У підрахунках врахуємо, що податок на прибуток у Данії становить 22%. Дані про постійні витрати, змінні витрати і відповідний розмір ПДВ візьмемо з таблиць вище.

Таблиця 3.12

Ефективність інвестицій

Показник	Рік			
	0	1	2	3
Інвестиції, USD	76585			
Дохід від продажу		1231980	1246764	1264218
Змінні витрати, USD		484212	490023	496883
Постійні витрати, USD		418968	423996	429932
Дохід до оподаткування, USD		328800	332745	337404
ПДВ 25%, USD		186942	189185	191834
Націнка, USD		747768	756741	767335
Податок на прибуток, 22%; USD		31209	31583	32025
Чистий прибуток, USD		110649	111977	113545

Проведемо розрахунок дисконтної ставки

Рівень інфляції в Данії в 2021 році - 0,9%.

Прогнозований рівень інфляції в 2022 році = 1,2%, а в 2023 році = 1,4%.

Депозитна ставка для юросіб - 6%

Ризик - 10%

Виходячи з цих даних, розрахуємо дисконтну ставку за формулою:

$$i = (1 + H_n) \times (1 + \pi) \times (1 + rk) - 1,$$

де i - ставка дисконтування,

H_n - депозитна ставка для юридичних осіб;

π - темпи інфляції,

r_k - поправка на ризик)

$$i_{2021} = (1 + 0,009) * (1 + 0,06) * (1 + 0,1) - 1 = 0,1765$$

$$i_{2022} = (1 + 0,012) * (1 + 0,06) * (1 + 0,1) - 1 = 0,1800$$

$$i_{2023} = (1 + 0,014) * (1 + 0,06) * (1 + 0,1) - 1 = 0,1823$$

Коефіцієнт дисконтування:

$$1 \text{ рік} - 1 / (1 + 0,1765) = 0,8500$$

$$2 \text{ рік} - 1 / ((1 + 0,1765) * (1 + 0,1800)) = 0,7203$$

$$3 \text{ рік} - 1 / ((1 + 0,1765) * (1 + 0,1800) * (1 + 0,1823)) = 0,6093$$

Розрахунок показників економічної ефективності проекту. Підготуємо дані, необхідні для аналізу ефективності інвестицій.

Таблиця 3.13

Розрахунки ефективності

Період , рік	Інвестиції, USD	Чистий прибуток, USD	Амортизація, USD	Грошові надходження, USD	Індекс дисконтування	Дисконтована вартість	
						Інвестиції, USD	Грошові надходження, USD
0	76585				1	76585	
1		110649	3996	114645	0,8500		97448
2		111977	4044	116021	0,7203		83570
3		113545	4101	117645	0,6093		71681
Total	76585	336171	12141	348312		76585	252700

Підрахуємо наступні показники і зробимо оцінку ефективності проекту:

1. NPV – Чиста теперішня вартість (Net Present Value):

$$NPV = \sum_{k=1}^n P_k / (1 + i)^k - I$$

2. PI – індекс рентабельності (Profitability Index):

$$PI = [\sum_{k=1}^n P_k / (1 + i)^k] / I$$

3. PP – строк окупності (Payback Period):

$$PP = I / P_k$$

Провівши розрахунки, отримаємо наступні результати

$$NPV = 176115 \text{ USD}$$

$$PI = 3.30$$

$$PP = 0.7$$

Ми розглянули проект відкриття молодіжного бару «Friends-Bar» у м. Копенгаген (Данія). Планується, що одним з барменів буде працювати популярний серед молоді блогер, що дасть можливість швидко залучити цільову аудиторію від 18 до 30 років та позиціонувати наш заклад серед конкурентів.

За результатами проведених розрахунків ми отримали:

$NPV > 0$, тобто вартість компанії зростає

$PI > 1$, тобто інвестиції ефективні

PP – менше 9-ти місяців, проект швидко окупиться

З усього вищесказаного можна зробити висновок, що запропонований інвестиційний проект має високу ефективність та може бути рекомендованим до прийняття.

ВИСНОВКИ

Данія бідна на корисні копалини, тому залежить від зовнішнього ринку. Однак в плані енергоресурсів Данія повністю самодостатня. В останні роки виявлена нафту на шельфі в Північному морі і на півдні Ютландії. У транспорті основне навантаження припадає на флот. Данія підтримує зв'язки майже з усіма країнами світу. В економіці відбуваються зміни: якщо 20 років тому було 200 тис. Ферм, то тепер на увазі укрупнення залишилося тільки 70 тис., А з 20% населення, зайнятих в сільському господарстві, лишилось тільки 6%. Успіхи тут досягнуті високою компетентністю фахівців. Важливе місце займає рибальство, датські берега рясніють портами. Провідні галузі: металообробка, машинобудування, особливо суднобудування, електротехнічне і радіоелектронне, харчова, хімічна, целюлозопаперової, текстильна. У сільському господарстві провідна роль належить м'ясо-молочному тваринництву.

Деякі галузі датської промисловості працюють на місцевому сільськогосподарській сировині. Цукрові заводи сконцентровані на островах, в основному на Лолланне і Фальстере, де вирощують цукрові буряки. Відходи цього виробництва – важливе джерело кормів для худоби; налагоджено виробництво промислового спирту, алкогольних напоїв і дріжджів з картоплі, патоки (побічний продукт цукрового виробництва), зернових і цукрових буряків.

Експорт в основному лібералізований. Діяльність координується експортерів, а експорт промислової продукції Конфедерації датської промисловості, сільськогосподарські і продовольчі товари. Менші експортери можуть скористатися Конфедерації малих і середніх підприємств (Handvaerksraadet).

Експорт чутливих товарів, відповідно. експортом чутливих територій регулюється Датське агентство з розвитку підприємництва та житлового будівництва (Erhvervs - og Boligstyrelsen www.ebst.dk). Режим імпорту в значній мірі лібералізовано, Є дуже мало обмежень на імпорт товарів і послуг. Товари, які

заявили в негативній списку підлягає імпортованню (алкоголь, зброю, обраних препаратів, хімічних речовин і деякі продукти харчування). Крім того, деякі продукти, які передбачені для дозволу на імпорт.

Відповідно до оцінки журналу Форбс і Всемирного банку, Данія потрапляє в число найкращих країн для ведення бізнесу. Характерними чертами Данії, де початок підприємницької діяльності можливо протягом кількох годин при дуже низьких затратах, є висока ступінь гнучкості та безпека ділового середовища.

Данія забезпечує доступ до ринку всього Європейського Союзу з більш ніж 100 мільйонами найзабезпеченіших споживачів у світі. Благодаря своєму географічному положенню Данія - великолепна стартова площадка для виходу на ринок та регіональну торгівлю.

Відкрити свій бар і стати успішним ресторатором не так складно, як багато хто звик думати. Це прибутковий бізнес, який при правильній організації швидко окупається. Конкуренція на нинішньому ринку серед закладів такого типу ще не дуже висока, адже у великих містах існує не більше десятка гідних барів, а в регіонах їх або взагалі немає, або два-три.

Перед тим як відкрити бар, потрібно привести в порядок всю документацію, вибрати правильний формат закладу і вдале місце розташування, зібрати професійну команду, створити бізнес-план і налаштувати систему обліку. Відкрити молодіжний бар на сьогоднішній день можна в новому форматі. При бажанні гості зможуть розміститися на облаштованій території біля бару.

Ми розглянули проект відкриття молодіжного бару «Friends-Bar» у м. Копенгаген (Данія). Планується, що одним з барменів буде працювати популярний серед молоді блогер, що дасть можливість швидко залучити цільову аудиторію від 18 до 30 років та позиціонувати наш заклад серед конкурентів.

За результатами проведених розрахунків ми отримали:

$NPV > 0$, тобто вартість компанії зростає

$PI > 1$, тобто інвестиції ефективні

PP – менше 9-ти місяців, проект швидко окупиться

З усього вищесказаного можна зробити висновок, що запропонований інвестиційний проект має високу ефективність та може бути рекомендованим до прийняття.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Адамчик В.В. Міжнародна інвестиційна та інноваційна діяльність: теоретичні та прикладні аспекти: навч. посіб. / В.В. Адамик ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Тернопіль ; Львів : Крок, 2014. – 238 с.
2. Андрющенко Г.О. Малі підприємства: критерії визначення // Формування ринкових відносин. – 2017. - №10. – с. 3-6
3. Бабінська О.В. Віртуальне підприємництво – стратегія майбутнього // Формування стратегії розвитку регіону на інноваційній основі (за матеріалами XIV Міжн. наук.-практ. конф.): Науковий вісник ЧТЕІ КНТЕУ. Вип. І. – Чернівці: АНТ Лтд., 2017. – Ч І. – С. 78–82.
4. Белокреницкий В. Восток на рубеже веков – некоторые итоги и перспективы развития //Восток. – 2001. – № 5.
5. Бізнес-план: практ. посіб. / К. Барроу, Пол Барроу, Роберт Браун.; [3-є вид.] – К.: Знання, 2018. – 285 с.
6. Буряк Л. Д.Фінансовий менеджмент у малому бізнесі Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 2017. — 432 с.
7. Варналій З.С. Мале підприємництво: основи теорії і практики. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, КОО, 2013 – 302с.
8. Вільна торгова зона DMCC [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.dmcc.ae/> Загол. з екрану. – Мова англ.
9. Вініченко І.І. Формування системи управління інвестиційною діяльністю підприємства.// Інвестиції: практика та досвід. - 2017.- № 4.- С. 9-13.
10. Вініченко І.І. Формування умов інвестування економічного розвитку підприємства. //Економіка і держава. - 2016. - № 8. - С.38 - 40.
11. Воронкова А.Е. Концепція управління конкурентоспроможним потенціалом підприємства // Економіст. – 2017. - №8. – с. 14-17.

12. Всесвітнє статистичне джерело економічного становища країн – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.statista.com>. – Загол. з екрану. – Мова англ.

13. Галан Н.І. Державна підтримка малих та середніх підприємств в Європейському союзі // Фінанси України. – 2015. – № 5. – с. 112-118

14. Гойко А. Ф. Методи оцінки ефективності інвестицій та пріоритетні напрями їх реалізації / А. Ф. Гойко. — К. : ВІРА-Р, 1999. — 320 с.

15. Греськів Т.С. Особливості інвестування економіки.// Інвестиції: практика та досвід. - 2018.-№ 5.- С. 8-12.

16. Дані рейтингу «Doing business» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.doingbusiness.org/>, вільний. – Загол. з екрану. – Мова англ.

17. Департамент туризму та комерційного маркетингу Данії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.visitdenmark.com/> Загол. з екрану. – Мова англ.

18. Должанський І.З., Загорна Т.О., Удалих О.О. Управління потенціалом підприємства. Навч. посіб. – К.: Центр навч. літ., 2016. – 362с.

19. Єгорова І.Г. Міжнародна інвестиційна діяльність: навч. посіб. / І.Г. Єгорова, Г.І. Матукова, Я.О. Ізмайлов, А.В. Куценко, С.І. Мацюра. – Кривий ріг: Видавничий дім, 2010. – 291 с.

20. Задоя А.О. Міжнародна інвестиційна діяльність: навчальний посібник [Електронний ресурс] / А.О. Задоя. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. – 122 с.

21. Лук'яненко Д.Г. Міжнародна інвестиційна діяльність: [підручник] /Д.Г. Лук'яненко, Б.В. Губський, О.М. Мозговий та ін.; за ред. Д.Г. Лук'яненка. – К.: КНЕУ, 2003. – 387 с.

22. Міжнародна інвестиційна діяльність: навч.-метод. посіб. для самост. вивчення дисципліни / Л.В. Руденко [та ін.]; заг. ред. Л.В. Руденко; Державний

вищий навчальний заклад "Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана". – К. : КНЕУ, 2008. – 168 с.

23. Офіційний сайт Данії. [Електронний ресурс].

24. Офіційний сайт туризму Данії. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://u.ae/en/information-and-services/visiting-and-exploring-/travel-and-tourism> – вільний. Мова англ.

25. Пересада А.А. Інвестиційний процес в Україні. Навчальний посібник. - К.: Лібра., 2019. – 337с.

26. Портал уряду ОАЕ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://u.ae/>– Загол. з екрану. – Мова англ.

27. Світовий атлас даних [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://knoema.ru/atlas>

28. Світова статистика прямих іноземних інвестицій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://unctad.org/> Загол. з екрану. – Мова англ.

29. Ціни на комерційну нерухомість [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://prian.ru/price/united-arab-emirates-13066-3093450.html>

30. Швед В.В. Міжнародна інвестиційна діяльність: навч. посіб. / В.В. Швед, О.А. Закладний. – Вінниця, 2017. – 224 с.

31. . Nordic Economic Outlook 2019. Nordic konjunkturgruppen. TemaNord 2017:568.

32. Nordic centre for welfare and social issues. Focus on the Nordic welfare model. Nordic Centre for Welfare and Social Issues. www.nordicwelfare.org February 2018 Editor: Gerd Vidje.

33. Norway in Europe. The Norwegian government's strategy for cooperation with the EU: 2014–2019. Utenriksdepartementet.

34. OECD Economic Surveys. Finland. Overview. February 2020.

35. Бочкарьова Т.Ю. Скандинавський субрегіон у процесі диференціації Європейського Союзу. URL: <http://mk-eu.at.ua/material/naukpratsi/bochkareva.pdf>

36. Мамедова О.О. Аналіз торговельної спеціалізації країн Скандинавського регіону. Географіятуризм. Випуск 16, 2020.

37. Рибак Ю. Кластерна політика країн Скандинавського регіону у формування та ефективному функціонуванні конкурентоспроможних кластерів. Економіст. Випуск 9, 2019.